

ლევან გოთუას საქმე საბჭოთა უშიშროების არქივში

მეოცე საუკუნის ბოლშევიკური რეპრესიები უამრავ ქართველ მწერალსა და კულტურის მოღვაწეს შეეხო, თუმცა მათშიც კი გამორჩეულია **ლევან გოთუას** სახელი. 1905 წლის 25 თებერვალს (ახ. სტილით 10 მარტს) თბილისში, ცნობილ ოჯახში (მამამისი პართენ გოთუა მრავალმხრივი მოღვაწე იყო: პედაგოგი, მწერალი, მთარგმნელი, პუბლიცისტი, ჟურნალისტი, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის აქტიური წევრი) დაბადებული მომავალი მწერალი სულ 15 წლისა იყო, როცა პირველად დააპატიმრეს. 1921 წელს 16 წლის ლევან გოთუაც ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი ხდება და ამ დროიდან სიცოცხლის ბოლომდე უპირისპირდება საბჭოთა სისტემას – თავიდან აქტიური პროტესტით, მოგვიანებით კი თავისი მკვეთრად ეროვნული პოზიციით, რომელიც მხატვრულ სიტყვაში გადაიტანა და ისე ამბობდა სათქმელს.

1925 წლის 21 აგვისტოს აბასთუმანში დაუპატიმრებიათ აჯანყების წლისთავზე. დახვრეტას შემთხვევით გადაურჩა – მისი თბილისში გადაგზავნა რამდენიმე დღით შეფერხდა, ამასობაში კი მასობრივი დახვრეტები შეაჩერეს. 5 დღეში დასრულებული გამოძიების შედეგად 1925 წლის 28 აგვისტოს ლევან გოთუას, როგორც გამოუსწორებელ დამნაშავეს, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლის თანახმად მიუსაჯეს საქართველოს სსრ-ის საზღვრებიდან რსფსრ-ის ერთ-ერთ საკონცენტრაციო ბანაკში 3 წლით გადასახლება მკაცრი იზოლაციით (მასთან ერთად გაასამართლეს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის 5 წევრი). იმავე წლის დეკემბერში მას ამნისტიაზეც უარი უთხრეს.

1926 წლის 10 მაისს სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით ლევან გოთუა გაათავისუფლეს საკონცენტრაციო ბანაკიდან, მაგრამ აუკრძალეს ცხოვრება 6 ცენტრალურ პუნქტსა (მოსკოვის, ლენინგრადის, ოდესის, კიევის, ხარკოვის ოლქები და ამიერკავკასია) და საზღვრისპირა გუბერნიებში. სასჯელის ვადის ამოწურვისას, 1928 წლის 6 ივლისს, კიდევ 3 წლით გაუგრძელეს თავისუფალი გადასახლების ვადა, რომლის თანახმადაც ამიერკავკასიაში ცხოვრება კვლავ ეკრძალებოდა. ამის შემდეგ იყო გაქცევის მცდელობა სსრკ-დან და კვლავ პატიმრობა, ამჯერად უკვე შუა აზიის ბანაკში ხანგრძლივი დროით. დაუმორჩილებელ მწერალს იქიდანაც დაუგეგმავს თურქეთში გაქცევა, მაგრამ ესეც ვერ განუხორციელებია.

1936 წელს ავტოკატასტროფაში დაიღუპა პართენ გოთუა. იმავე წელს ლევანი გადასახლებიდან დაბრუნდა, მაგრამ აუკრძალა თბილისში ცხოვრება. ამის ნება მხოლოდ 1938 წელს მისცეს, თუმცა იგი ყველგან გრძნობდა, რომ ჩეკას მიერ მიჩენილი ადამიანი უთვალთვალებდა.

1946 წელს ლევან გოთუა კვლავ დააპატიმრეს სამშობლოს ღალატის ბრალდებით, 10 წელი მიუსაჯეს და ქ. ვორკუტის შრომა-გასწორების ბანაკში გაამწყვდეს,

რის შესახებაც ცნობებს გვანჯდის რევაზ კვერენჩილაძე წიგნში „წამების გზა“ (წიგნი I, 2014, გვ. 51-63).

ხანგრძლივად ნანამებმა მწერალმა რეაბილიტაცია მოგვიანებით მიიღო. 1960 წლის 10 აპრილს პროკურატურამ საქმის მასალები გადასინჯვისთვის გადაუგზავნა უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარეს. 1960 წლის 27 მაისს მისი პროტესტი განუხილავს უმაღლესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიას და ბრალის დაუმტკიცებლობის გამო დაუკმაყოფილებია.

უსამართლოდ ნატანჯი და მრავალჭირგამოვლილი მწერალი 1960 წელს სამშობლოში დაბრუნდა და არმაზში დასახლდა. ამის შემდეგ მთელი თავისი ძალა და ენერგია მხატვრული სიტყვის სამსახურს მოახმარა. ლევან გოთუა 1973 წლის 30 იანვარს გარდაიცვალა და დაკრძალულია მცხეთაში, სამთავროს დედათა მონასტრის ეზოში.

* * *

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საარქივო სამმართველოში ლევან გოთუას სისხლის სამართლის საქმე არასრულია. როგორც ჩანს, მისი ნაწილი ხანძრის დროს განადგურდა ან ლიტერატურის მუზეუმში გადატანილ სხვა მწერალთა საქმეებთან ერთად დაიკარგა. აღნიშნული სისხლის სამართლის საქმე მოვიპოვეთ რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „ბოლშევიზმი და ქართული ლიტერატურა გასაბჭოებიდან მეორე მსოფლიო ომამდე (1921-1941)“ (პროექტის ხელმძღვანელი – მაკა ელბაქიძე) ფარგლებში და შემოკლებით დაიბეჭდა კვლევის ამსახველ მონოგრაფიაში (*ბოლშევიზმი და ქართული ლიტერატურა გასაბჭოებიდან მეორე მსოფლიო ომამდე (1921-1941)*). თბილისი: მნიგნობარი, 2016, გვ. 144-153). სრული სახით იბეჭდება პირველად. საქმე მთლიანად რუსულ ენაზეა ნაწარმოები და თარგმნილია ჩვენ მიერ. მასში დაცულია მხოლოდ ორიოდ ქართული დოკუმენტი, რომლებიც მითითებულია სქოლიოში.

P. S. 2020 წელს მწერლის დაბადებიდან 115 წლისთავი შესრულდა და ეს პუბლიკაცია ამ თარიღთან დაკავშირებით მზადდებოდა... მაგრამ პანდემიის სახით სამყაროს თავს დატეხილმა ახალმა განსაცდელმა ბევრი დასახული გეგმა შეცვალა და ამ წერილის გამოქვეყნებაც ერთი წლით დაგვიანდა. თუმცა ეს ფაქტი საბჭოთა ბანაკებში გადატანილი ტრაგიკული ამბების შემდეგ, რომლებსაც ქვემოთ მოტანილი საარქივო მასალებით გავაცნობთ, „თამაშად და მღერად“ მოეჩვენება მკითხველს...

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საარქივო სამმართველო
ფონდი №ნ, საარქივო №25306, ტომი 2/1, ყუთი 42
შონია მიხეილ ნიკოლოზის ძე და გოთუა ლევან პარტენის ძე

ორდერი 14

ახალციხის მაზრის II/ნ-ს თანამშრომელ ჩაჩავა სევერიანეს ეძლევა ნება და-
აპატიმროს მოქ. გოთუა ლევანი, რომელიც ცხოვრობს აბასთუმანში და ჩაატაროს
მისი ბინის ჩხრეკა.

პოლიტიუროს უფროსი: /კალანტაძე/
21 აგვისტო 1925 წ.

საიდუმლოდ

პოლიტიუროს უფროსს, ამხ. კალანტაძეს

თქვენდამი რწმუნებული ჩაჩავა

პ ა ტ ა კ ი

თქვენი განკარგულების თანახმად და თქვენ მიერ ჩემთვის მოცემული ორდე-
რი 14-ის საფუძველზე ჩავატარე ჩხრეკა და დავაკავე ქალ. აბასთუმანში მცხოვ-
რები მოქ. გოთუა, რომელიც ჩავაბარე კომენდატურას.

დანართი: დაპატიმრებისას ჩამორთმეული დოკუმენტები 78 ფურცლად.

22. VIII. 25 წ.

საქ. საგ. კომ.

№988/შ

თქვენი ბრძანების თანახმად გეგზავნებათ დაპატიმრებული მოქ. გოთუა ლევანი.

პოლიტიუროს უფროსი: /კალანტაძე/

23 აგვისტო 1925 წელი
ახალციხე

საიდუმლოდ

საქ. საგანგებო კომისიის უფროსს, ამხანაგ ბერიას

თქვენი დაშიფრული ტელეგრამის №988/შ თანახმად ახალციხის მაზრის პოლიტი-
ბიურო ამასთანავე გიგზავნით სხვადასხვა მიმონერას 78 ფურცელზე, რომელიც
ჩამოერთვა მოქ. გოთუას დაპატიმრებისას.

პოლიტიბიუროს უფროსი: /კალანტაძე/
23 აგვისტო 1925 წ.
ახალციხე

ანკეტა №835*

გვარი, სახელი, მამის სახელი – გოთუა ლევან პარტენის ძე

ეროვნება – ქართველი

ასაკი და დაბ. თარიღი – 20 წლის, დაბ. 1905 წლის 25 თებერვალს, ქ. ტფილისი

განათლება – საშუალო

დამთავრა – მე-8 ტექნიკუმი

ოჯახის წევრები

მამა – პარტენ ალექსანდრეს ძე გოთუა, 50 წლის, საურთიერთო ნდობის

საზოგადოება, ქ. თბილისი, ბებუთოვის ქ. №56;

დედა – სოფიო გოთუა, 45 წლის, მეოჯახე;

ძმა – არჩილი, 22 წლის, სტუდენტი;

ძმა – სანდრო, 17 წლის, სტუდენტი;

და – თინა, 15 წლის, სტუდენტი;

და – თამარი, 7 წლის, მცირეწლოვანი;

და – მზია, 5 წლის, მცირეწლოვანი.

პარტიულობა – 1925 წლამდე ვირიცხებოდი ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის
წევრად, შემდეგ – უპარტიო.

პროფესია – სტუდენტი.

რა საშუალებით ცხოვრობს – მამის ხარჯზე.

იყო თუ არა მიცემული პასუხისგებაში – 1924 წლის დამლევს დაპატიმრებული
ვიყავი საგანგებო კომისიის მიერ.

სამხედრო სამსახური – არ ვყოფილვარ განვეული.

როდის იყო დაპატიმრებული და ვის მიერ – 1925 წლის 21 მარიაშობისთვის,
საგანგებო კომისიის თანამშრომლის მიერ, ახალციხის პოლიტიბიუროს ორდერი 14.

სად არის დაპატიმრებული – დამაპატიმრეს კურორტ აბასთუმანში, ბინაზე.

როდის დაიკითხა და ვის მიერ – არავის მიერ.

წარდგენილი ბრალი – არა.

საცხოვრებელი ადგილი დაპატიმრებამდე – აბასთუმანი, ფრიდონოვის აგარაკი
ხელმოწერა: ლ. გოთუა

* შევსებულია ქართულად პატიმრის ხელით - ა. ნ.

24 მარიაშობისთვე 1925 წ.

ცნობა

მოქ. გოთუა ლევან პარტენის ძე ირიცხებოდა თუ არა ძებნილთა ან ეჭვმიტანილთა სიაში, ან იყო თუ არა ნასამართლელი ჩეკაში.

28. VIII. 25 წ.

დადგენილება

1925 წლის 28 აგვისტოს მე, საქ. საგანგებო კომისიის (ჩეკას) პირველი განყოფილების უფროსმა ზუბოვმა, განვიხილე რა არსებული საქმე №614-612 სსსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლით გათვალისწინებული ბრალდებით მოქალაქეებისა:

1) ვაშაკიძე ბესარიონი ფიოდორის ძე, 29 წლის, გლეხი, მცხ. დიდ ჯიხაიში, ქუთაისის მაზრა, უცოლო, უმაღლესი განათლებით, დაამთავრა თბილისის მე-9 შრომის სკოლა, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1919 წლიდან.

2) შონია მიხეილ ნიკოლოზის ძე, 24 წლის, გლეხი, სენაკის მაზრა, სოფ. წყემი, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, საქართველოს საკონსერვო ქარხნის მოანგარიშე-საქმისმწარმოებელი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1916 წლიდან.

3) გოთუა ლევან პარტენის ძე, 20 წლის, თავადი, ქ. თბილისი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1921 წლიდან.

4) ყენია სილვესტერ მაქსიმეს ძე, 25 წლის, გლეხი, ოზურგეთის მაზრა, სოფ. საჭამიასხერი, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიული ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1915 წლიდან;

5) მესხი ოლიმპია ალექსანდრეს ძე, 28 წლის, გლეხი, რაჭის მაზრა, სოფ. კვირიკენინდა, ცოლშვილიანი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, ვაჭრობს გამაგრილებელი სასმელებით, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1916 წლიდან;

6) კახაბერი ალექსანდრე ილიას ძე, გლეხი, სიღნაღის მაზრა, სოფ. გურჯაანი, ცოლშვილიანი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, თბილისის 32-ე შრომის სკოლის მასწავლებელი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1917 წლიდან.

ბამოვარკვი:

1924 წლის აგვისტოს შეიარაღებული გამოსვლების შემდეგ, რომლებიც ორგანიზებული იყო სსსრ-ის ტერიტორიაზე საქართველოს ანტისაბჭოთა პარტიების პარიტეტული კომიტეტის მიერ, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია აღმოჩნდა დეზორგანიზებულ მდგომარეობაში. პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრები – იასონ ჯავახიშვილი და მიხეილ იშხნელი – დააპატიმრეს, რის შედეგადაც სამაზრო კომიტეტები დაიშალა.

მეტ-ნაკლებად შეკრული იყო ახალგაზრდული ორგანიზაცია, რომელიც განაგრძობდა არალეგალურად არსებობას. 1924 წლის 20 ნოემბერს მოწვეულ იქნა არალეგალური კონფერენცია. ამ კონფერენციის სრული შემადგენლობა ცენტრალური კომიტეტის წევრის ხუხუ ხოფერიას მეთაურობით დაპატიმრებულ იქნა. ამ ფაქტიდან რამდენიმე ხნის შემდეგ არალეგალურად მომუშავე ახალგაზრდების ჯგუფმა მიმართა საგ. კომისიას არალეგალური ორგანიზაციის დაშლის თაობაზე. ამ განცხადებას შეუერთდა არალეგალური კონფერენციის მონაწილე ყველა დაპატიმრებული პირი, რის შემდეგაც შეიქმნა საერთო დეკლარაცია ახალგაზრდული არალეგალური ორგანიზაციის დაშლის შესახებ, რომელსაც ხელს აწერდა მთელი შემადგენლობა. ეს ყველაფერი დასრულდა ამა წლის მაისში რესპუბლიკური სალიკვიდაციო კონფერენციის მოწვევით.

პარალელურად თავისუფლებაში რჩებიან მთავარი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრები: ამირეჯიბი*, სოლომონ ზალდასტანიშვილი და ვიქტორ ზალდასტანიშვილი. ამათგან პირველი და მეორე გაიქცნენ საზღვარგარეთ. დარჩენილმა წევრებმა კი დაიწყეს არალეგალური ორგანიზაციის აღსადგენად მუშაობა. მათ შექმნეს სამი კაცისაგან შემდგარი ახალი ცენტრალური კომიტეტი და ახალგაზრდული ცენტრალური კომიტეტი ასევე სამი წევრისაგან: ლევან გოთუა (თავმჯდომარე), ილია სარჯველაძე და იესე ფავლენიშვილი. პარტიის ცენტრალური კომიტეტის შესავსებად ამ პერიოდში ლევან გოთუასა და ვიქტორ ყარანგოზაშვილის მეშვეობით აწარმოებენ მოლაპარაკებას ბრალდებულ ალექსანდრე კახაბერთან, რათა შეიყვანონ იგი ცენტრალური კომიტეტის შემადგენლობაში. ეს მოლაპარაკებები ბოლომდე ვერ იქნა მიყვანილი, რადგან ვიქტორ ყარანგოზაშვილი და პეტრე კურცხალია დაიჭირეს. ამრიგად, პარტიის ცენტრალური კომიტეტი იქნა ლიკვიდირებული.

ამ პერიოდში ყოფილი ეროვნულ-დემოკრატებისაგან იქმნებოდა ჯგუფი და ვინაიდან მთავარი პარტიის ცენტრალური კომიტეტი ლიკვიდირებულ იქნა, შეიქმნა ახალი ცენტრალური კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე – ბესარიონ ვაშაკიძე, წევრები: მიხეილ შონია და სილვესტერ ყენია. რამდენიმე შეკრების შემდეგ ხელახლა დაფუძნდა ცენტრალური კომიტეტი შემუშავებული გეგმით. მათ დაადგინეს, რომ პარალელურად არსებობს სხვა არალეგალური, როგორც ძველი ცენტრალური კომიტეტის ნარჩენი, ახალგაზრდული ცენტრალური კომიტეტი. ნარმოებული მოლაპარაკებების შედეგად გადაწყდა ორივე კომიტეტის შერწყმა და ახალი ერთიანი კომიტეტის შექმნა, რომელიც შედგებოდა 7 კაცისაგან:

* იგულისხმება შალვა, ა. ნ.

პრეზიდენტის წევრები: ბესარიონ ვაშაკიძე (თავმჯდომარე), მიხეილ შონია და ლევან გოთუა, პლენუმის წევრები: სილვესტერ ყენია, იასე ფავლენიშვილი და ილია სარჯველაძე (მეშვიდე ადგილი დარჩა ვაკანტური).

კრებაზე დაისვა შემდეგი საკითხები:

1) ორგანიზაციულად დადგინდა: არ შეიქმნას სპეციალური სტრუქტურული და მოსწავლეთა კომიტეტები, შეიქმნას ახალგაზრდობის საერთო ცენტრალური კომიტეტი, რისი ორგანიზებაც დაევალი ილია სარჯველაძეს. პარტიის ყველა წევრი 21 წლამდე შედის ახალგაზრდულ ორგანიზაციაში, 21 წლის ზემოთ კი – უფროსების ორგანიზაციაში. თბილისში შეიქმნა თბილისის კომიტეტი, შემდგარი 5 წევრისაგან: ხუთი რაიონული კომიტეტი, მარნეულის – სამაზრო კომიტეტი, რაიონული კომიტეტები და სასოფლო ორგანიზაცია / უფრედი.

ახალგაზრდული – სათავეში იყო ახალგაზრდული ცენტრალური კომიტეტი, თბილისში – რაიკომი (რომელიც გააერთიანებდა ტექნიკუმებისა და შრომის სკოლების მოსწავლეებს) და შემდეგ – სასწავლო კომიტეტები და ხუთეულები. მარნეულის ახალგაზრდული ორგანიზაციები უნდა აიგოს უფროსთა ორგანიზაციის მიხედვით. ახალგაზრდობა, რომელიც არსად სწავლობს, გაერთიანდეს სასწავლო კომიტეტებში.

2) პარტიის პრინციპები / დადგინდეს: პარტია დაეყრდნოს არა „ნაციის“ სათავეში მდგომ ინტელიგენციას, არამედ, ძირითადად, გლეხობას, რადგან იგი შეადგენს მოსახლეობის 90%-ს;

3) კონსპირაციის შესახებ;

4) პოლიტიკური საკითხები: აგრარული და მუშათა კლასების თანამშრომლობა (გადამუშავების სტადიაში);

5) ტიპოგრაფიის შესახებ;

6) მენშევიკურ ორგანიზაციასთან კავშირის შესახებ / დადგინდეს: წინასწარ დაუკავშირდეთ საზღვარგარეთ მყოფ ამხანაგებს და გავიგოთ მათი აზრი ამ საკითხზე და ა. შ.

პრაქტიკულად კი განხორციელებული იყო მხოლოდ შემდეგი: თბილისის კომიტეტი ჯერ ორგანიზებული არ იყო, მისი ფუნქციები დროებით საკუთარ თავზე აიღო ცენტრალურმა კომიტეტმა, ქ. თბილისი გაიყო 5 რაიონად, რომლებშიც განანილდნენ ცენტრალური კომიტეტის წევრები შემდეგნაირად:

I ვერის რაიონი – მიხეილ შონია (იდუური ხელმძღვანელი), ორგანიზატორი – ოლიმპია მესხი;

II დიდუბე-პლესხანოვის რაიონი – სილვესტერ ყენია, ორგანიზატორი – რევაზ მიქელაძე;

III ნახალოვკის რაიონი – ბესარიონ ვაშაკიძე, ორგანიზატორი – კონსტანტინე ვარჯანიძე;

IV ავლაბარ-ნავთლულისა და V სოლოლაკ-ორთაქალის რაიონები დროებით ხელმძღვანელთა გარეშეა, სანამ ქალაქში დაბრუნდებიან ლევან გოთუა და იესე ფავლენიშვილი.

მაზრებთან ჯერჯერობით კავშირი არ არის, მაგრამ ცნობილია, რომ სენაკისა და სიღნაღის მაზრებში ორგანიზაციები არსებობს, რომლებიც ცენტრიდან ხელმძღვანელობის არარსებობის გამო დროებით შეუერთდა მენშევიკურ ორგანიზაციას.

ახალგაზრდული ცენტრალური კომიტეტის ორგანიზება ვერ მოესწრო, რადგან ილია სარჯველაძე, რომელსაც ევალებოდა ეს საქმე, თბილისიდანაა გასული შვეებულებით.

საერთო ჯამში, – აღნიშნავს ბრალდებული, ცენტრალური კომიტეტის წარმომადგენელი ბესარიონ ვაშაკიძე, – ორი თვის შემდეგ ჩვენ ვიმედოვნებდით, რომ გვექნებოდა შეკრული ორგანიზაცია, მაგრამ ეს ვერ მოხერხდა დაპატიმრების გამო.

არსებულ საქმეში ბრალდებულები – ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარე ბესარიონ ვაშაკიძე, წევრი სილვესტერ ყენია და I რაიონის ორგანიზატორი ოლიმპია მესხი – წარდგენილ ბრალს აღიარებენ და ადასტურებენ ზემოთქმულს. ცენტრალური კომიტეტის დანარჩენი წევრები, მიხეილ შონია და ლევან გოთუა, და ბრალდებული ალექსანდრე კახაბერი თავს დამნაშავედ არ ცნობენ.

ყოველივე ზემოთქმულის საფუძველზე

დავადგინე:

ბრალდებულები ბესარიონ ვაშაკიძე, მიხეილ შონია, ლევან გოთუა და სილვესტერ ყენია ცნობილ იქნან დამნაშავეებად შემდეგში: 1923 წლიდან, სრულიად საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიისა და ახალგაზრდული ორგანიზაციის 1925 წლის მაისის სალიკვიდაციო კონფერენციის დადგენილების მიუხედავად, მათ დააფუძნეს არალეგალური ცენტრალური კომიტეტი, რომელიც აშკარად მოქმედებდა მუშათა კლასის დიქტატურისა და პროლეტარული რევოლუციის საზიანოდ, რაც ისჯება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლით. ხოლო ბრალდებულები ოლიმპია მესხი და ალექსანდრე კახაბერი ცნობილ იქნან დამნაშავეებად ამ ორგანიზაციაში მონაწილეობისათვის, რაც ასევე ისჯება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლით.

ვადგენ: ბრალდებულების – ბესარიონ ვაშაკიძე, მიხეილ შონია, ლევან გოთუა, სილვესტერ ყენია – როგორც გამოუსწორებელი დამნაშავეების წინააღმდეგ გამოყენებულ იქნას სოციალური დაცვის ზომა – გასახლება საქართველოს სსრ-ის საზღვრებიდან რსფსრ-ის ერთ-ერთ საკონცენტრაციო ბანაკში 3 წლის ვადით, მკაცრი იზოლაციით; ბრალდებულები – ოლიმპია მესხი და ალექსანდრე კახაბერი – გასახლებულ იქნან კავკასიიდან 2 წლით.

ეს გადაწყვეტილება წარდგენილ იქნას ამიერკავკასიის საგანგებო კომისიის სპეციალურ სხდომაზე.

დაპატიმრებისას ჩამორთმეული ნივთები დაუბრუნდეთ ბრალდებულებს.

საქმე შეწყდეს და გადაეცეს არქივს.

ცნობა: ბრალდებულები – ვაშაკიძე, შონია, ყენია, გოთუა, მესხი და კახაბერი – იმყოფებიან ამიერკავკასიისა და საქართველოს საგანგებო კომისიის კომენდატურის მეთვალყურეობის ქვეშ.

საიდუმლო კომისიის II განყოფილების უფროსი: ზუბოვი
 „ვეთანხმები“ საიდუმლო კომისიის უფროსი: ნაზაროვი
 „ვადასტურებ“ საქართველოს საგანგებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე,
 ამიერკავკასიისა და საქართველოს საგანგებო კომისიის საგამოძიებო ოპერაცი-
 ული ნაწილის უფროსი: ბერია

ქვითარი 16380

10. IX. 25 წ.

გოთუა ლევან პარტენის ძეს დაპატიმრებისას ჩამოერთვა: საფულე, ფული
 64 მან. 01 კაპ.

**ამონაწერი გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს
 კოლეგიის განსაკუთრებული სათათბიროს ოქმიდან**

25 სექტემბერი 1925 წ.

მოისმინეს:	დაადგინეს:
<p>საქმე №614 და №612 მოქალაქეების:</p> <p>1) ვაშაკიძე ბესარიონ ფიოდორის ძე, 29 წლის, უმაღლესი განათლებით, დაამთავრა თბილისის მე-9 შრომის სკოლა, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1919 წლიდან; 2) შონია მიხეილ ნიკოლოზის ძე, 24 წლის, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, საქართველოს საკონსერვო ქარხნის მოანგარიშე-საქმისმწარმოებელი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1916 წლიდან; 3) გოთუა ლევან პარტენის ძე, 20 წლის, თავადი, ქ. თბილისი, სახელმწიფო უნივერსიტე-</p>	<p>წარდგენილი ბრალდება კონტრრე-ვოლუციაში, რაც გამოვლინდა საბ-ჭოთა წყობის წინააღმდეგ აგიტა-ციაში, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიისა და ახალგაზრდული ორ-განიზაციის ცენტრალური კომიტე-ტების ორგანიზებაში, მიუხედავად ცენტრალური კომიტეტის დეკლარაციისა ორგანიზაციის დაშლის თაობაზე, ჩაითვალოს დამტკიცე-ბულად. მოქალაქეები:</p> <p>1) ვაშაკიძე ბესარიონ 2) შონია მიხეილ 3) გოთუა ლევან 4) ყენია სილვესტერ 5) კახაბერი ალექსანდრე</p>

<p>ტის ეკონომიკური ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1921 წლიდან; 4) ყენია სილვესტერ მაქსიმეს ძე – 25 წლის, გლეხი, ოზურგეთის მაზრა, სოფ. საჭამიასსერი, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიული ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1915 წლიდან; 5) კახაბერი ალექსანდრე ილიას ძე, გლეხი, სიღნაღის მაზრა, სოფ. გურჯაანი, ცოლშვილიანი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, თბილისის 32-ე შრომის სკოლის მასწავლებელი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1917 წლიდან – კონტრრევოლუციაში ბრალდების შესახებ.</p>	<p>იმის გათვალისწინებით, რომ მათ მიერ ჩადენილი ქმედება ატარებს ფაშისტური ორგანიზაციის ხასიათს, გადასახლებულ იქნან სოლოვკის საკონცენტრაციო ბანაკში თითოეული 3 წლის ვადით.</p>
---	--

გაერთიანებულ სახელმწიფო
პოლიტიკურ სამმართველოს
№6033

სრულიად რუსეთის საბჭოების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის კერძო ამნისტიის განყოფილება გთხოვთ შეატყობინოთ მოქ. გოთუა ლევან პარტენის ძეს, რომ მისი შუამდგომლობა კერძო ამნისტიის შესახებ, რომელიც მიღებულია სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ 1925 წლის 16 დეკემბრის დადგენილებით, უარყოფილია.

სრულიად რუსეთის საბჭოების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის კერძო ამნისტიის განყოფილების გამგე: ვოიტი

მდივანი: ლიუდვიცკაია

21. XII. 25 წ.

**ამონაწერი სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის
პრეზიდიუმის სხდომის ოქმიდან**

10 მაისი 1926 წ.

მოისმინეს:	დაადგინეს:
<p>შუამდგომლობა გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს (ОГПУ) მიერ 25/IV. 25 წ. გასამართლებული გოთუა ლევან პარტენის ძის, სასჯელი 3 წელი საკონცენტრაციო ბანაკში, საქმის გადახედვის შესახებ.</p>	<p>გათავისუფლდეს საკონცენტრაციო ბანაკიდან, დარჩენილი ვადის გატარება აეკრძალოს 6 ცენტრალურ პუნქტსა და საზღვრისპირა გუბერნიებში.</p>

მდივანი:

ა. ენუქიძე

საქმე №466/ს
16 ივნისი, 1926 წ.

ამონაწერი ოქმიდან:

სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის 10/V. 26 წ. დადგენილება მიღებულ იქნას აღსრულებაში.

**ამონაწერი გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური
სამმართველოს კოლეგიის განსაკუთრებული სათათბიროს ოქმიდან**

6 ივლისი 1928 წ.

მოისმინეს:	დაადგინეს:
<p>გადისინჯა მოქ. გოთუა ლევან პარტენის ძის საქმე №33902, რომელსაც გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს კოლეგიის 1925 წლის 25 სექტემბრის განსაკუთრებულ სხდომაზე მიესაჯა საკონცენტრაციო ბანაკში გადასახლება 3 წლით; გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს კოლეგიის დადგენილებით 1926 წლის 17/VI-დან აღსრულებაში მიღებული სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომი-</p>	<p>სასჯელის ვადის დასრულების გამო გოთუა ლევან პარტენის ძეს აეკრძალოს ამიერკავკასიაში ცხოვრება 3 წლით.</p>

<p>ტეტის პრეზიდენტის 1926 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილება საკონცენტრაციო ბანაკიდან გათავისუფლების შესახებ და 6 პუნქტში, აღნიშნულ ოლქებსა და საზღვრისპირა გუბერნიებში ცხოვრების აკრძალვა დარჩენილი დროით.</p>	
--	--

სსსრ-ის უმაღლესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიას

პ რ ო ტ ე ს ტ ი

შონია მ. ნ. და სხვათა საქმის შესახებ

საქართველოს საგანგებო კომისიის განსაკუთრებულ საქმეთა კოლეგიის სხდომის დადგენილებით იურიდიული კვალიფიკაციის გარეშე 1925 წლის 3 სექტემბრიდან 3 წლით სოლოვკის საკონცენტრაციო ბანაკში გადასახლება მიესაჯათ პირებს:

1) ვაშაკიძე ბესარიონ ფიოდორის ძე, 29 წლის, გლეხი, უცოლო, უმაღლესი განათლებით, დაამთავრა თბილისის მე-9 შრომის სკოლა.

2) შონია მიხეილ ნიკოლოზის ძე, 24 წლის, გლეხი, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, საქართველოს საკონსერვო ქარხნის მოანგარიშე-საქმისმწარმოებელი.

3) გოთუა ლევან პართენის ძე, 20 წლის, სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი.

4) ყენია სილვესტერ მაქსიმეს ძე, 25 წლის, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიული ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი;

5) კახაბერი ალექსანდრე ილიას ძე, ცოლშვილიანი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, თბილისის 32-ე შრომის სკოლის მასწავლებელი.

თქვენ ბრალდებულები დამნაშავედ აღიარეთ იმაში, რომ ისინი იყვნენ ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის არალეგალური ორგანიზაციის წევრები.

ზემოსხენებული დადგენილება ადმინისტრაციული გასახლების შესახებ ექვემდებარება გაუქმებას, ხოლო საქმე – შეწყვეტას შემდეგ საფუძველზე:

ვაშაკიძემ და ყენიამ აღიარეს ბრალი და ცნეს თავი დამნაშავედ იმაში, რომ აგრძელებდნენ ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიაში მუშაობას და დაასახლეს ამხანაგები გოთუა, კახაბერი, ყენია და სხვა პირები. თუმცა დაკითხვისას გოთუას, კახაბერსა და ყენიას ეს ჩვენება არ დაუდასტურებიათ, მათ აღნიშნეს, რომ ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის დაშლის შემდეგ აღნიშნულ საქმიანობას აღარ აგრძელებდნენ.

ამაზე დაყრდნობით მოვითხოვთ:

საქართველოს საგანგებო კომისიის კოლეგიის განსაკუთრებული სათათბიროს დადგენილება 1925 წლის 3 სექტემბრიდან 3 წლით ადმინისტრაციული გასახლე-

ბის თაობაზე გაუქმდეს, ბესარიონ ვაშაკიძის, მიხეილ შონიას, ლევან გოთუას, სილვესტერ ყენიას და ალექსანდრე კახაბერის ბრალდების საქმე კი შეწყდეს მათთვის წაყენებული ბრალის დაუსაბუთებლობის გამო.

სსსრ-ის პროკურორის მოადგილე, იუსტიციის
სახელმწიფო მრჩეველი: ა. გიგაური

25. IV. 1960 წ.

საქართველოს სსრ-ის სახელით, საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიამ შემადგენლობით:

თავმჯდომარე: გაჯიევი ნ.

წევრები: აკაბა ნ. ლომიძე გ.

1960 წლის 27 მაისს განიხილა სსსრ-ის პროკურორის პროტესტი საქართველოს საგანგებო კომისიის კოლეგიის 1925 წლის 3 სექტემბრის განსაკუთრებული სათათბიროს დადგენილების შესახებ შემდეგი პირებისა:

1) ვაშაკიძე ბესარიონ ფიოდორის ძე, 29 წლის, უცოლო, უმაღლესი განათლებით, დაამთავრა თბილისის მე-9 შრომის სკოლა.

2) შონია მიხეილ ნიკოლოზის ძე - 24 წლის, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, საქართველოს საკონსერვო ქარხნის მონაგარიშესაქმისმწარმოებელი.

3) გოთუა ლევან პართენის ძე - 20 წლის, სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი.

4) ყენია სილვესტერ მაქსიმეს ძე - 25 წლის, უცოლო, სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიული ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი;

5) კახაბერი ალექსანდრე ილიას ძე - ცოლშვილიანი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, თბილისის 32-ე შრომის სკოლის მასწავლებელი.

პროტესტი შემოტანილი იყო აღნიშნული დადგენილების გაუქმებისა და საქმის შეწყვეტის შესახებ ბრალის დაუსაბუთებლობის გამო.

მოისმინა რა ტ. ბერხოუდისა და გ. ლომიძის მოხსენება და სსსრ-ის პროკურორის ე. მგელაძის დასკვნა, სასამართლო კოლეგიამ დაადგინა:

საქართველოს საგანგებო კომისიის კოლეგიის განსაკუთრებული სხდომის 1925 წლის 3 სექტემბრის დადგენილება მოქალაქეების – ბესარიონ ვაშაკიძის, მიხეილ შონიას, ლევან გოთუას, სილვესტერ ყენიას და ალექსანდრე კახაბერის – შესახებ გაუქმდეს და საქმე შეწყდეს ბრალის დაუმტკიცებლობის გამო.

13 აგვისტო 1960 წ.

ცნობა

გოთუა ლევან პარტენის ძის ბრალდების საქმე გადასინჯულია სსსრ-ის უმაღლესი სასამართლოს მიერ 1960 წლის 27 მაისს.

საქართველოს საგანგებო კომისიის კოლეგიის განსაკუთრებული სხდომის 1925 წლის 3 სექტემბრის დადგენილება მოქ. გოთუა ლევან პარტენის ძის ბრალდების შესახებ გაუქმებულია, საქმე შეწყვეტილია და იგი რეაბილიტირებულია.

სსსრ-ის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე:
ს. ქაჯაია

ფონდი №6, საარქივო №25306, ტომი 2/2, ყუთი 42, გოთუა ლევან პარტენის ძე

სრულიად საიდუმლოდ

პერსონალური მემორანდუმი

სოციალური დაცვის მოსახდელ სასჯელად შუა აზიაში შრომით-გამოსასწორებელ ბანაკში ბრალდებულის გოთუა ლევან პარტენის ძის საქმე №16788.

გოთუა ლევან პარტენის ძე, დაბ. 1905 წ. ეროვნებით ქართველი, უცოლო, საბჭოთა კავშირის მოქალაქე, უმაღლესი განათლებით /ეკონომისტი/, მცხ. თბილისში.

გოთუა ლევან პარტენის ძე წარსულში იყო ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის აქტიური წევრი.

როგორც ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ახალგაზრდული ორგანიზაციის კომიტეტის წევრი, 1925 წელს თანამოაზრეებთან ერთად გადაასახლეს სოლოვკის კუნძულზე, ცოტა ხნის შემდეგ მიიღო თავისუფალი გადასახლების უფლება და ცხოვრობდა ვლადიკავკაზში, იქიდან კი, ჰქონდა რა აკრძალული ამიერკავკასიაში ცხოვრება, გაიქცა საქართველოში, თბილისსა და ქუთაისში, სადაც ცხოვრობდა არალეგალურად და ჰქონდა განზრახვა, გადასულიყო თურქეთის საზღვარზე.

ამ განზრახვის აღსრულების მიზნით 1930 წლის დეკემბერში ორ მეგობართან ერთად ჩავიდა ბათუმში, სადაც გაეცნო ერთ აფხაზს, რომელმაც კარგად იცოდა საზღვრის გზა და გადასვლის მცდელობისას დაკავებულ იქნა. გაასამართლა გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს კოლეგიამ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 58/10, 82-ე, 84-ე მუხლის II ნაწილით და 1931 წლის 3 აპრილს მიესაჯა 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, სასჯელის ათვლა დაიწყო 1930 წლის 7 დეკემბრიდან.

სოციალური დაცვის სასჯელის მოხდისას შუა აზიაში შრომით-გამოსასწორებელ ბანაკში გოთუა დაუკავშირდა გადასაგზავნი პუნქტის იზოლატორში მყოფ, ასევე ქ. ტაშკენტში გადასახლებულ ქართველ მენშევიკებს ჭელიძეს და ტყემელაშ-

ვილს, რომლებიც მასთან მიდიოდნენ მოსანახულებლად, თავი ეჭირა ძალიან ფრთხილად და ყველანაირად ცდილობდა, არ გაემჟღავნებინა გაქცევის განზრახვა. მისი თქმით, საზღვარზე გადასვლა უნდოდა იმისათვის, რომ თურქეთში გაეგრძელებინა სწავლა.

საზღვრის გადაკვეთის მიზნით 1932 წელს გოთუას სურდა ბანაკიდან გაქცევა, რის გამოც მოელაპარაკა ერთ-ერთ თანამშრომელს ააკ ზაგორიანცევს, რათა ეს უკანასკნელი გადასაგზავნი პუნქტიდან გასულიყო საკუთარი საშვით, შემდეგ მესამე პირის მეშვეობით გადაეცა ეს საშვი გოთუასათვის და ამრიგად, ეს უკანასკნელი მოახერხებდა გაქცევას.

გაქცევა განხორციელდებოდა ზაგორიანცევის არასაბადრაგო მიმოსვლის საშვით.

მე-3 განყოფილების უფროსის თანაშემწე: ნიკიტინი
რწმუნებული: ვეკსლერი

საბრალდებო დასკვნა

1931 წლის 22 მარტი

ქ. თბილისი

მე, საქართველოს საგანგებო კომისიის 1-ელი განყოფილების რწმუნებული, ლეჟავა გავეცანი ძიების საქმეს №11796 შესახებ მოქ. **გოთუა ლევან პართენის ძისა**, 20 წლის, თავადი, ქ. თბილისი, სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი, უმუშევარი, საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის წევრი 1921 წლიდან, ნასამართლევ (3 წელი საკონცენტრაციო ბანაკში, გაქცევის მომენტამდე იმყოფებოდა გადასახლებაში), ბრალდებული: სავალდებულო საცხოვრებელი ადგილიდან გაქცევაში, ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიაში არალეგალურ მუშაობასა და თურქეთის მხარეს სსრკ-ის სახელმწიფო საზღვრის არალეგალურად გადაკვეთის მცდელობაში, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მუხლებით 58/10, 84 და 82-ის II ნაწილით.

აღმოჩნდა:

ბრალდებული გოთუა ლევან პართენის ძე, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის აქტიური წევრი, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ახალგაზრდული ორგანიზაციის კომიტეტის წევრი, 1925 წელს თანამოაზრეებთან – იოსებ ფავლენიშვილი და სხვ. – ერთად გადასახლებული იყო სოლოვკაში, გარკვეული დროის შემდეგ ცხოვრობდა ვლადიკავკაზში, ქ. ყიზლარში (ეკრძალებოდა ამიერკავკასიაში გადასვლა).

საქმეში არსებული საგამოძიებო მონაცემების მიხედვით, გოთუას, ვაშაკიძეს და ფავლენიშვილს ჰქონდათ მიზანი, გაქცეულიყვნენ, ჰქონდათ მიმონერა

და მისვლა-მოსვლა ერთმანეთთან და საბოლოოდ გადანყვიტეს სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთა თურქეთის მხარეს. ამ მიზნით, როგორც დგინდება, გადმოვიდნენ საქართველოში (თბილისი, ქუთაისი), სადაც ცხოვრობდნენ არალეგალურად. დეკემბრის შუა რიცხვებში ჩავიდნენ ბათუმში აღნიშნული მიზნის განხორციელებისათვის, სადაც ჭოროხის რაიონში დააკავეს 16 დეკემბერს.

ჩვენებაში გოთუა კატეგორიულ უარს აცხადებს მის კავშირებზე. ვიღებთ რა მხედველობაში ყოველივე ზემოთქმულს,

მივიჩნევ:

გოთუა ლევან პართენის ძის მიმართ არსებული ბრალდება გათვალისწინებული მუხლებით 58/10, 84 და 82-ის II ნაწილი ჩაითვალოს დამტკიცებულად, ძიების საქმე შეწყდეს და საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს პროკურორის სანქციით წარდგეს საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს განსაკუთრებულ სხდომაზე განხილვისათვის.

ცნობა: დაკავებული იმყოფება იზოლატორში, მისთვის ჩამორთმეული 9 დოლარი და ფასიანი ნივთები ინახება საბაჟოში.

რწმუნებული:	ლევანა
I განყოფილების უფროსი:	ქობულოვი
უფროსი:	მელიქაძე

პოლიტიკური პატიმრის ბესარიონ ვაშაკიძის, **ლ. გოთუას და ი. ფავლენიშვილის***

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

... ვიბრძოდით და მივხვდით, რომ არანაირი პერსპექტივა არა აქვს ბრძოლას, ამასთან, საბჭოთა კავშირში იშლება ფართო პერსპექტივა აღმშენებლობისა, რომლის უარყოფაც შეუძლებელია, ამიტომ ყველა მოქალაქე ვალდებულია, მხარში ამოუდგეს ხელისუფლებას აღმშენებლობის წარმატებისათვის. ვაღიარებთ, რომ ზოგჯერ არასწორ ნაბიჯს ვდგამდით, ნაჩქარევად მიღებულს, ალბათ, ასეთი იყო ჩვენი საზღვარგარეთ გაქცევის მცდელობაც. ეს ყოველივე წარსულია, ჩვენ ვაცხადებთ: გვსურს ვიმუშაოთ საქართველოს კულტურული და ეკონომიკური აღორძინების საქმეში. მოგვეცით ეს საშუალება.**

17 მაისი, 1931 წელი, მეტეხი
ბ. ვაშაკიძე, **ლ. გოთუა**
ი. ფავლენიშვილი

* განცხადებაში გოთუას და ფავლენიშვილის გვარები გადახაზულია, გადახაზულია ასევე განცხადების ბოლოს მათი ხელმოწერები, ა. ნ.

** განცხადებაში გადმოცემულია ჩადენილი საქციელის აღიარება და მონანიება, მოგვყავს მცირეოდენი შემოკლებით, ა. ნ.

საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს თავმჯდომარეს
პატიმარ ლევან პარტენის ძე გოთუას

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა *

გავეცანი და სავსებით ვიზიარებ ბესო ვაშაკიძის განცხადებას 17/V. 31 ნ. რიცხვიდან საბჭოთა ხელისუფლებასთან თანამშრომლობის შესახებ კულტურულ და ეკონომიკურ დარგებში.

ზემოთ აღნიშნულ განცხადების დასაბუთება და დებულებანი სავსებით ეთანხმებიან ჩემს შეხედულებას ამ საკითხში.

22. V. 31 ნ.

ლ. გოთუა

3 ივნისი 1931 წ.

ამონაწერი საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს განსაკუთრებული სათათბიროს ოქმიდან

მოისმინეს:	დაადგინეს:
გოთუა ლევან პარტენის ძე, დაბ. 1905 წ. ქართველი, უცოლო, უმაღლესი განათლებით /ეკონომისტი/, ბრალდება: სავალდებულო საცხოვრებელი ადგილიდან გაქცევა, ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიაში არალეგალური მუშაობა და თურქეთის მხარეს სსრკ-ის სახელმწიფო საზღვრის არალეგალურად გადაკვეთის მცდელობა, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 58/10, 84 და 82-ის II ნაწილით.	გოთუა ლევან პარტენის ძე, დაბ. 1905 წ. მიესაჯა საკონცენტრაციო ბანაკში გადასახლება 3 წლით, სასჯელი აითვალოს 17. XII. 1930 წლიდან.

გადაბირება არაა მიზანშეწონილი, რადგან არაა გულწრფელი.

გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს შუა აზიის
ბანაკების სამმართველოს უფროსი, ქ. ტაშკენტი

სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველო გიგზავნით საბრალდებო მემორანდუმსა და ფოტოსურათებს ბრალდებულ ლევან პარტენის ძე გოთუასი, რომელსაც მისჯილი აქვს 3 წლით საკონცენტრაციო ბანაკში ყოფნა.

* განცხადება დაწერილია ქართულად მისივე ხელით, სტილი დაცულია. ა. ნ.

ეს ბრალდებული ჩამოვა ამ პაკეტთან ერთად ეტაპით 1931 წლის 10 ივლისს.
მიღება დაგვიდასტურეთ.

3. VII. 1933 წ.

პატიმარმა ლ. გოთუამ მოითხოვა დროზე ადრე გათავისუფლება, რაზეც მიიღო
უარი.

**ამონაწერი სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს
კოლეგიის განსაკუთრებული სათათბიროს ოქმიდან**

15. VII. 1933 წ.

მოისმინეს:	დაადგინეს:
საქმე №16788 მოქ. გოთუა ლევან პარტენის ძე, დაბ. 1905 წ. ქართველი, უცოლო, უმაღლესი განათლებლით /ეკონომისტი/, ქ. თბილისი	გაუგრძელდეს სასჯელის ვადა კიდევ 3 წლით.

16 ივლისი 1933 წელი

გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს შრომითი გამო-
სასწორებელი ბანაკებისა და კოლონიების მთავარი სამმართველოს (ГУЛА) მე-3
განყოფილების უფროსი

1933 წლის 3 აპრილიდან დაყოვნებულია მოქ. ლევან პარტენის ძე გოთუას გა-
თავისუფლება ამონაწერის მიღებამდე.

გთხოვთ, დააჩქაროთ პასუხი ჩვენს კითხვაზე და მოგვცეთ სანქცია მის გასა-
თავისუფლებლად, რადგან პატიმრობის ვადა ამოიწურა ამა წლის 4 ივლისს.

Ada Nemsadze
(Georgia, Tbilisi)

Levan Gotua's Case in KGB Archives

Summary

Key words: Levan Gotua, KGB archives, political repressions

Bolshevik repressions in the first half of 20th century harmed numerous Georgian writers and cultural figures, including Levan Gotua. He was 15 when he was arrested for the first time and all his future life the Soviet repressive system kept persecuting him. He was convicted and spent many years in so called labor-correction camps. He was rehabilitated later, in 1960, due to the lack of proof of guilt and returned to homeland, but he was restricted to live in Tbilisi, so he settled in Armazi and spent the rest of his life there.

Levan Gotua's criminal case, kept in the Archive Department of the Ministry of Internal Affairs of Georgia now, is not complete; large part of it has been destroyed or has been lost. This paper includes all the existing materials, which are fully published for the first time.